

Cover Page



Universiteit Leiden



The handle <http://hdl.handle.net/1887/20140> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Deforce, Arne

Title: Laborinth II : denken als experiment : 472 'meditaties' over de noodzaak van het creatief denken en experimenteren in het uitvoeren van complexe muziek van 1962 tot heden

Date: 2012-11-14

LABORINTH II

Denken als experiment

'472' Meditaties
over de noodzaak van het creatief denken en experimenteren
in het uitvoeren van complexe muziek
van 1962 tot heden

Arne Deforce

PROEFSCHRIFT

ter verkrijging van
de graad van Doctor aan de Universiteit Leiden,
op gezag van Rector Magnificus Prof. Mr. P.F. van der Heijden,
volgens besluit van het College voor Promoties
te verdedigen op 14 november 2012
klokke 11:15 uur
door
Arne Deforce
geboren te Oostende (B)
in 1962

Promotiecommissie

Promotores:

Prof. Frans de Ruiter

Prof. Richard Barrett

Instituut voor Sonologie – Koninklijk
Conservatorium, Den Haag / Universiteit
Leiden, Brunel University, London

Co-promotor:

Dr. Marcel Cobussen

Overige leden:

Prof. Dr. Mark Delaere

Katholieke Universiteit Leuven

Prof. Dr. Bob Gilmore

Brunel University, London

Prof. Dr. Frans Willem Korsten

Erasmus Universiteit / Universiteit Leiden

Dr. Richard Rijnvos

University of Durham (UK)

Prof. Dr. Ernst van Alphen

Dit proefschrift is geschreven als een gedeeltelijke vervulling van de vereisten voor het doctoraatsprogramma docARTES. De overblijvende vereiste bestaat uit een demonstratie van de onderzoeksresultaten in de vorm van een artistieke presentatie.

Het docARTES programma is georganiseerd door het Orpheus Instituut te Gent.

In samenwerking met de Universiteit Leiden, de Hogeschool der Kunsten Den Haag, het Conservatorium van Amsterdam, de Katholieke Universiteit Leuven en het Lemmensinstituut.

Het proefschrift bestaat drie 'boeken' die zijn verzameld in de '*Laborinth-art-box*':

Boek I : Het hier voorliggende proefschrift Laborinth II

Boek II : De '*Laborinth-art-box*', een speciaal op 15 exemplaren gemaakt collectors item, met daarin de boeken 1 en 3, de originele partituren van Brian Ferneyhoughs *Time and Motion Study II*, John Cages *Etudes Boreales* met begeleidende vingervellen met de publicatie van de vingerzettingen, werkverslagen, het citaten boek 'De partituur van het denken', drie cd's met de integrale opname van de cello werken van Giacinto Scelsi, Morton Feldman en Iannis Xenakis verschenen bij het label Aeon, een Laborinth II-affiche, het programmaboekje van de Laborinth II-cello marathon. De '*laborinth-art-box*' werd gemaakt naar een ontwerp van Arne Deforce in gepolierd plexiglas, 34 x 47, 6,5 cm.

Boek III : De partituur met alle vingerzettingen en annotaties van het nieuwe werk *Life-form* voor cello en elektronica van Richard Barrett dat speciaal werd gecomponeerd voor de artistieke presentatie van het proefschrift.

De artistieke presentatie bestaat uit:

- (1) de creatie van het nieuwe cello werk *Life-form* van Richard Barrett in opdracht van het Concertgebouw Brugge, Centre Pousseur Liège, November Music s'Hertogenbosch, Akademie de Kunsten Universiteit Leiden. Première 10 november 2012, Festival November Music, Hervormde Kerk te s'Hertogenbosch, en 11 november Festival Surround, Concertgebouw Brugge.
- (2) een cello marathon van drie concerten op één dag met werken van James Dillon, John Cage, Jonathan Harvey, Raphael Cendo, Iannis Xenakis, Helmut Lachenmann, Iannis Xenakis, Richard Barrett. 12 november Kees Vanbaarenzaal, Conservatorium Den Haag.

Inhoud

Dankwoord	5
Woord vooraf	9
Inleiding. Over de <i>KOMPLEKSITEIT van complexiteit</i>	23
LABORINTH II	29
<i>REPRESENTATIE</i>	29
<i>APORIE</i>	32
<i>DETERRITORIALISERING</i>	37
<i>KNOOP, SPOOR, SCHRIFTUUR</i>	39
<i>ENERGIE, MATERIAAL, KRACHT</i>	43
<i>INTERCOMUNICAZIONE</i>	49
<i>EROS & PRAXIS</i>	53
<i>KOTTOS</i>	58
<i>CHAOSMOSIS</i>	63
<i>THEATER VAN DE WREEDHEID</i>	66
<i>FIGUUR, GEBAAR</i>	71
<i>VERGETENDE HERINNERING</i>	74
<i>NOMOS</i>	81
<i>KAART</i>	85
<i>DE-/RETERRITORIALISERING</i>	89
<i>(ON)ZEGBAARHEID</i>	91
<i>VRAGEN</i>	96
<i>RETORIEK</i>	99
<i>FALEN</i>	105
<i>KATA-STREPHEIN</i>	111
<i>DECONSTRUCTIE</i>	119
<i>DESTRUCTIE</i>	125
<i>PRESSION</i>	127
<i>SPELEN</i>	131
<i>VERSCHIL EN HERHALING</i>	138
<i>REFREIN</i>	141
De beeldstructuur van complexiteit. Een beeldessay	145
De draad van het verhaal (de-conclusio ad infinitum)	153
Abstract	161
Biografie	165
Bibliografie	167
Register	173

